

	Tárgyak: Csenki Sándor 1936-ban
	Intézmény: Karacs Ferenc Múzeum, Püspökladány Kossuth u. 28. 4150 Püspökladány +36-54-451-295
	Gyűjtemények: Fotótár
	Leltári szám: 36.4400.2.

Leírás

CSENKI SÁNDOR (1920. március 16. Püspökladány – 1945. január 19. Dunapataj)
Cigány népdalok, balladák, mesék gyűjtésével foglalkozott és tanulmányozta a cigány nyelvet. 1942-ben Kodály Zoltán megbízásából cigány-népdalokat gyűjtött testvérel. A két testvér ettől kezdve együtt járta az ország cigánylakta részeit. Csenki Sándort huszonöt évesen bekövetkezett halálakor már a cigánykultúra országosan ismert és elismert kutatójaként tartották számon.

Csenki Sándort a nyelvek iránti érdeklődése és a községben élő cigányokkal való megismerkedése vezette a cigányfolklor kutatásához. Ebben a munkájában a véletlen segítette. Járt a szülői házhoz egy idős cigányasszony, Mari néni. Meséikkel, cigánydalokkal szórakoztatta a családot. Egyszer Mari néni megkérdezte Sándortól:

- Mit tanul a fiatalúr?
- Latin nyelvet – válaszolta Csenki Sándor.
- Á, miért nem tanul cigányul? Az az igazi anyanyelv! – felelte a cigányasszony.

Így a 15 fiatalember nekilátott a cigány szokások, mesék, balladák, dalok szövegének összegyűjtéséhez. Füzetekbe írta cigány nyelven a meséket, a dalok szövegét. Később Imre testvérel együtt gyűjtötték az adatokat. A cigányok énekeit Imre leköttázta, Sándor pedig a szövegeket írta le cigány nyelven. Kodály Zoltán, miután tudomást szerzett ezekről az öntevékeny, igen értékes gyűjtésekről, további munkára biztatta a fiatalokat.

1939-1943 között a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem magyar-francia szakán szerzett tanári oklevelet.

1940-től tagja volt a Cigány Tudós Társaságnak. 1942-ben Erdélybe utaztak, és ott is sikerült – igen izgalmas körülmények között – az ottani cigányság körében gyűjtőmunkát végezniük. Egy régi fonográffal sok mindent rögzítettek.

Legfontosabb munkája a Kodály Zoltán Emlékkönyvben jelent meg „Népdalgyűjtés a magyarországi cigányok között” címmel.

A nagy cigánykutató a második világháború áldozata lett, 1945. január 19-én halt meg Dunapatajon.

Gyűjtéseit „Bazsarózsa – 99 cigány népdal” címmel Csenki Imre és Pászti Miklós adta ki 1955-ben.

Csenki Sándor kéziratos füzetét a püspökladányi Karacs Ferenc Múzeum őrzi.

Alapadatok

Anyag/ Technika:

Méret: